

MINISTR OBRANY
Mgr. Lubomír Metnar

Praha 8. listopadu 2019
Čj. MO 307014/2019-8694
Sp. zn. SpMO 44446/2019-8694
Počet listů: 5

Vážený pane místopředsedo,

reaguji tímto na Vaši interpelaci č. 767, č.j. PS2019/013154, ze dne 9. října 2019, ve věci bezpečnostních politik Evropské unie a zapojování České republiky do evropských projektů.

Předně děkuji za Váš zájem o zapojení ČR do evropské obranné a bezpečnostní politiky a do jednotlivých iniciativ, jakými jsou například CARD, PESCO či EDF. Osobně jsem přesvědčen, že ČR je dlouhodobě v rámci formátu evropské obranné politiky aktivním účastníkem a že se zároveň intenzivně zapojuje i do diskuzí o budoucnosti evropských obranných iniciativ a o možném posílení jejich efektivity s ohledem na prostředky, které jsou členskými státy v této oblasti vynakládány.

Jakým způsobem jsme se zapojili do plánování a příprav projektů PESCO? Jaké projekty jsme předložili, na jakých se podílíme? Plánujeme se zapojit nebo předložit nové projekty?

- ČR je od počátku aktivním účastníkem iniciativy Stálá strukturovaná spolupráce (PESCO).
- V současné době je ČR vedoucí zemí projektu zaměřeného na oblast elektronického boje, na němž se podílí SRN jako plný účastník a Itálie, Litva, Nizozemsko, Slovensko a Švédsko jako pozorovatelé.
- ČR rovněž předložila další dva projekty zaměřené na vytvoření evropské sítě výcvikových středisek pro piloty proudových letounů a na nabídku jednotného vzdělávacího programu pro experty v oblasti ochrany proti zbraním hromadného ničení. Tyto projekty však nezískaly dostatečnou podporu členských států a ve výsledku nebyly ze strany EU zařazeny mezi doporučené projekty.
- Kromě toho je ČR v rámci PESCO dosud zapojena do 13 dalších projektů – v sedmi případech jako plný účastník, v šesti případech jako pozorovatel. Dále se plánuje zapojit do 4 nových projektů – do jednoho jako účastník a do tří jako pozorovatel. Z konkrétních oblastí, na něž jsou projekty zaměřeny, lze zmínit například vojenské

zdravotnictví, vojenskou mobilitu, kybernetickou bezpečnost či využívání bezpilotních prostředků a ochranu proti nim.

- Při přípravě vlastních návrhů projektů či při výběru projektů, do nichž se ČR zapojuje, je vždy posuzován jejich potenciální přínos k rozvoji schopností a posílení operační nasaditelnosti a vzájemné interoperability ozbrojených sil členských států PESCO. V roce 2020 proběhne strategická revize iniciativy PESCO, přičemž další projekty se budou předkládat nejdříve v roce 2021.
- Důležitou součástí hodnocení projektů je i jejich potenciální přínos pro rozvoj evropské základny obranného průmyslu a možnosti zapojení obranného a bezpečnostního průmyslu ČR.

Jakým způsobem se zapojuje ČR do fungování fondu EDF, ve kterém je pro roky 2021-2027 určeno 13 miliard EUR na konsolidaci evropského obranného průmyslu? Jak se ČR zapojuje do diskuse o využití těchto prostředků? Jak ČR podporuje české zbrojní společnosti v zapojení do těchto projektů?

- V současné době jsou projekty předkládány v rámci Evropského programu rozvoje obranného průmyslu (EDIDP).
- V roce 2019 ČR předložila projekt společnosti AERO Vodochody, kde se očekává podpora ve výši 10-16 mil. EUR.
- Pro výzvu na rok 2020 má ČR již připraveny čtyři projekty, které by ve výsledku mohly získat podporu v celkové výši 10 mil. EUR. Tyto projekty jsou zaměřeny například na ochranu kritické infrastruktury, ochranu proti bezpilotním prostředkům či vývoj prostředků pro 3D tisk. Obranný průmysl ČR se zapojuje i do projektů EDIDP, které vedou ostatní členské státy.
- Přesná pravidla pro činnost Evropského obranného fondu, který má začít fungovat od roku 2021, nebyla zatím schválena, nicméně dá se očekávat, že se tak stane v brzké době.
- ČR se aktivně zapojuje do diskuzí ohledně využití prostředků určených na konsolidaci evropského obranného průmyslu. Dlouhodobě podporuje zejména rozvoj malých a středních podniků, pro něž je tato podpora často klíčovým faktorem při vývoji nových technologií, jejich testování a následně i výrobě.
- Ministerstvo obrany ČR podporuje podniky obranného průmyslu ČR při zapojování do těchto projektů například posilováním informovanosti o jednotlivých iniciativách a zprostředkováním kontaktů na zahraniční firmy.

Jakým způsobem se připravuje ČR na nové kolo strukturálních fondů, které bude obsahovat možnost čerpání prostředků na obranné projekty (např. rozvoj infrastruktury a mobility)?

- Ministerstvo obrany velice podrobně sleduje a vyhodnocuje přípravy na nové kolo strukturálních fondů, zejména s ohledem na stanové priority v oblasti obrany, na podmínky pro podávání projektů a na možný přínos jak pro ČR, tak pro posílení evropské bezpečnosti. Je nutné vždy posuzovat podávání obranných projektů v této

oblasti i v kontextu již probíhajících iniciativ a projektů tak, aby bylo možno využít případných synergií.

- Například v oblasti rozvoje infrastruktury a mobility byly vyčleněny finanční prostředky v rámci Nástroje pro propojení Evropy (CEF) ve výši 6,5 mld. EUR pro projekty civilně-vojenské duální dopravní infrastruktury. Tyto projekty budou zaměřeny pouze na kritická místa na hlavních koridorech Transevropské dopravní sítě. Ministerstvo obrany ČR a Ministerstvo dopravy ČR identifikovaly potenciální národní projekty pro možné spolufinancování z prostředků EU. Pracovní týmy provedly specifikaci vybraných parametrů pro dopravní infrastrukturu ČR z hlediska potřeb pro zabezpečení průjezdu cizích ozbrojených sil přes území ČR. Výsledkem je identifikace pěti konkrétních návrhů běžících projektů (národních kandidátů) na hlavních tazích dálniční a železniční sítě ČR, které bude ČR prosazovat při jednáních s Evropskou komisí pro zapracování do pracovního plánu CEF v příštím víceletém finančním rámci 2021-2027.

Jaké je zapojení ČR do aktivity CARD?

- ČR se aktivity Koordinované roční zhodnocení obrany (CARD) účastní od jejího zavedení v roce 2017.
- V letošním roce byly v souladu s Plánem činnosti resortu Ministerstva obrany na rok 2019 a na základě plánovacího cyklu rozvoje schopností NATO a EU za Českou republiku zpracovány odpovědi na Dotazník obranného plánování NATO (DPCS 2019) a Evropský dotazník vojenských schopností (EU MCQ 2019). Tyto dotazníky jsou v rámci snižování administrativní zátěže pro obě organizace stejné s výjimkou jediné části, která je určena pouze pro NATO.
- V říjnu 2019 se konaly bilaterální rozhovory ČR s orgány NATO a EU k vyhodnocení odpovědí poskytnutých ze strany ČR. Těchto konzultací se zúčastnili zástupci Ministerstva obrany ČR a Armády ČR, za EU byli na jednání ke CARD přítomni zástupci Evropské obranné agentury a Vojenského štábu EU.
- V současnosti probíhají bilaterální rozhovory EU s dalšími členskými státy. Uzavření prvního plnohodnotného cyklu se předpokládá v polovině příštího roku vydáním závěrečné zprávy CARD.
- Problematika CARD je také na agendě nadcházejícího Řídícího výboru Evropské obranné agentury (EDA) na úrovni ministrů obrany 12. listopadu v Bruselu. V roce 2020 pak proběhne zhodnocení dosavadního vývoje této aktivity a jejích přínosů.
- ČR usiluje o co nejúžší propojení plánovacích procesů v rámci EU a NATO, které může přispět ke zvýšení interoperability ozbrojených sil členských zemí obou organizací, harmonizaci a standardizaci procesů a lepší interoperabilitě v rámci operací a misí.

Jaký je další vývoj v evropských obranných iniciativách? Jaká je současná pozice ČR?

- V roce 2020 by mělo v rámci EU proběhnout zhodnocení doposud probíhajících obranných a bezpečnostních iniciativ. Konkrétně lze zmínit například strategickou revizi PESCO, vyhodnocení dosavadních výsledků CARD či zprávu nového Vysokého

představitelů EU pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku EU ke koherenci evropské obranné politiky. Předpokládá se, že členskými státy budou k diskusi předložena konkrétní doporučení jak ohledně zvýšení efektivity jednotlivých iniciativ, tak ohledně možností jejich lepší provázanosti.

- V rámci EU však nepanuje jednotná ohledně dalšího vývoje evropských obranných iniciativ a lze tedy očekávat, že k tomuto tématu bude zejména po zveřejnění hodnotících zpráv v roce 2020 probíhat poměrně intenzivní diskuze. ČR dlouhodobě zastává stanovisko, že je nutné posílit vzájemnou provázanost mezi těmito iniciativami tak, aby bylo dosaženo co nejvyšší možné efektivity vynaložených zdrojů. Je nutné posílit vzájemné sdílení informací jak mezi členskými státy, tak v rámci EU, a zajistit, aby nedocházelo k duplicitám v rámci různých iniciativ a programů.
- Zároveň je nyní vhodná chvíle k posouzení toho, jak jsou plněny původní cíle těchto iniciativ a zda se slučují se strategickými záměry EU v obranné a bezpečnostní oblasti. Pokud by tomu tak nebylo, bylo by vhodné hledat nástroje k posílení účinnosti existujících iniciativ – toto platí například v případě projektů PESCO, z nichž některé nebyly doposud ani zahájeny.
- Jak již bylo řečeno, ČR rovněž prosazuje co nejúžší spolupráci EU s NATO v oblasti obranného plánování a budování schopností, která může rovněž přispět k výraznému omezení duplicit.

Jak funguje spolupráce s EDA? Kolik si zadal resort obrany a jím zřizované složky, včetně AČR, studií u EDA?

- Spolupráce s Evropskou obrannou agenturou (EDA) probíhá v rovině strategicko-politické, vojenské a projektové. Ministerstvo obrany ČR jako národní gestor pro koordinaci zapojení do aktivit EDA aktivně ovlivňuje zadání i rozhodnutí přijímaná na úrovni Řídicího výboru EDA, který se pravidelně schází ve formátech ministrů obrany, ředitelů pro schopnosti, ředitelů pro vyzbrojování a ředitelů pro výzkum a vývoj. Rozhodnutí se týkají zejména podpory rozvoje evropských obranných schopností a implementačních nástrojů, dále posilování obranné spolupráce, stimulace obranných technologií a posílení evropského obranného průmyslu, a v neposlední řadě též prosazování zájmů a specifík obrany v rámci širších evropských politik.
- V projektové rovině je ČR zapojena do projektů v oblasti vojenské mobility, rozvoje obranných schopností v oblasti výstavby polní nemocnice a výcviku zdravotnického personálu, výcviku specialistů pro neutralizaci výbušných zařízení, výcviku posádek vrtulníkového letectva. Česká republika se dne 24. října 2019 zapojila do projektu „Mnohonárodní flotily víceúčelových tankovacích a transportních letadel (MMF)“ ke společnému pořízení letounů Airbus A330 k zajištění tankování za letu a strategické přepravy a připravuje se zapojení do projektu „Multifunkčního neletálního schopnostního modulu pro ozbrojené síly působící v pozemních misích a operacích v rámci Evropské bezpečnostní a obranné politiky“ – konkrétně se jedná o pořízení kontejneru vybaveného neletálními prostředky pro použití v misích a operacích EU včetně zajištění výcvikových kurzů pro národní instruktory.

- Primárním účelem studií EDA je přispět k definování zadání a technických požadavků pro zahájení kooperativních programů a projektů realizovaných členskými státy v rámci EDA a k provedení analýz dopadů širších evropských politik do oblasti obrany a obranného průmyslu (např. Společné evropské nebe (SES/SESAR) nebo nařízení č. 1907/2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (REACH)). Tyto studie jsou financovány z operačního rozpočtu EDA a jsou zahrnuty do tříletého plánovacího rámce EDA. Zadání a realizace studií je kolektivním rozhodnutím členských států na úrovni Řídícího výboru EDA.

S pozdravem

podepsáno elektronicky

Vážený pan
Jan L i p a v s k ý
místopředseda Výboru pro obranu
Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR
Praha